

ВИЗНАЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ СУТНОСТІ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ

Лачков А.С., магістрант

Рубан В.О., магістрант

Науковий керівник – канд. екон. наук, доц. **В.М. Лачкова**
Харківський державний університет харчування та торгівлі

В умовах посиленого впливу фінансової та політичної кризи вітчизняної економіки одними із найважливіших чинників для успішного розвитку підприємств у довгостроковій перспективі є наявність у розпорядженні підприємства достатньої кількості фінансових ресурсів.

Необхідність системного реформування національної економіки, перетворення економічних і фінансових відносин, що відбуваються в Україні, потребують переосмислення економічної сутності та значення фінансових ресурсів, їх ролі у процесах господарської діяльності.

Фінансові ресурси є досить популярною економічною категорією, яка дуже часто застосовується в дослідженнях вчених. Для розкриття фінансових ресурсів як економічної категорії використовується значна кількість концепцій, поглядів та підходів щодо їх сутності та значення (табл.1).

Проаналізувавши данні визначення від радянських часів до сьогодення можна прослідкувати зміну підходів до визначення сутності категорії «фінансові ресурси». За часів існування планової, адміністративно-командної економіки фінансові ресурси застосовувалися в процесі планування, регулювання, розподілу перерозподілу результатів відтворювальних процесів в суспільстві в якості рахункового фактору. Тобто фінансові ресурси надавали можливості оцінити матеріальні показники та виступали засобом розподілу та перерозподілу матеріальних благ, що створені в суспільстві в процесі відтворення. З переходом України до ринкової економіки фінансові ресурси набули нового сутнісного змісту та ролі в процесах суспільного відтворення.

Для фінансової моделі адміністративної економіки було притаманне втручання держави у первинний розподіл валового внутрішнього продукту та наявність елементів перерозподілу, а у ринковій моделі навпаки переважає участь держави у перерозподілі валового внутрішнього продукту та присутність у первинному розподілі за допомогою непрямих податків.

**Таблиця 1 – Трагування категорії «фінансові ресурси»
різними науковцями**

Прізвище науковця	Визначення «Фінансових ресурсів»
Бірман О.	«...виражена в грошах частина національного доходу, що може бути використана державою (безпосередньо або через підприємства) з метою розширеного відтворення і на загальнодержавні витрати»
Сенгачев В.	«...фінансові ресурси народного господарства являють собою сукупність грошових нагромаджень, амортизаційних відрахувань та інших засобів, які формуються в процесі створення, розподілу і перерозподілу сукупного продукту»
Стецюк П.	«Встановлення якісних характеристик та цільової функції фінансових ресурсів дозволяє дати наступне їх визначення: фінансові ресурси підприємства (суб'єкта господарювання) – це його найбільш ліквідні активи, що забезпечують неперервність руху грошових потоків»
Гудзь О.	«... фінансові ресурси підприємства – це сукупність усіх високоліквідних наявних активів, які перебувають у розпорядженні підприємства й призначені для виконання фінансових зобов'язань і розширеного відтворення»
Поддєрьогін А.М.	«кошти, що надходять у розпорядження підприємств (об'єднань), їх галузевих об'єднань і забезпечують поточну виробничо-господарську діяльність, розширення і удосконалення виробництва, задоволення соціальних потреб»
Колчіна Н.В.	«Фінансові ресурси використовуються підприємством у процесі виробничої та інвестиційної діяльності. Вони знаходяться в постійному русі і перебувають у грошовій формі лише у вигляді залишків коштів на розрахунковому рахунку в комерційному банку і в касі підприємства».
Господарський кодекс України	«фінансові ресурси підприємств - це переважно прибуток і амортизаційні відрахування, прибутки від цінних паперів, пайові внески, ресурси спонсорів»
Загородній А.Г., Вознюк Г.Л., Смолженко Т.С.	«фінансові ресурси — це сукупність коштів, що є в розпорядженні держави та суб'єктів господарювання»

Закінчення таблиці 1

1	2
Мочерний С.В.	«Фінансові ресурси – грошові фонди, створені в процесі розподілу, перерозподілу і використання валового внутрішнього продукту країни»
Василик О.Д.	«Фінансові ресурси – це грошові накопичення і доходи, що створюються в процесі розподілу й перерозподілу валового внутрішнього продукту й зосереджуються у відповідних фондах для забезпечення безперервності розширеного відтворення та задоволення інших суспільних потреб»
Кириленко О.П.	«Фінансові ресурси – це доходи і грошові нагромадження, що формуються у підприємствах, організаціях держави в процесі розподілу валового національного продукту»
Юрій С.І.	фінансові ресурси – це грошові фонди, які створюються в процесі розподілу і використання валового внутрішнього продукту за певний період часу (макрорівень).
Павлюк К.В.	фінансові ресурси – це грошові нагромадження і доходи, що створюються в процесі розподілу й перерозподілу валового внутрішнього продукту і зосереджуються у відповідних фондах для забезпечення безперервності розширеного відтворення і задоволення інших суспільних потреб.

Проведене дослідження думок вітчизняних та зарубіжних вчених дозволяє дійти висновку, що думка щодо існування фінансових ресурсів тільки у грошовій формі є найбільш розповсюдженою у науковій спільноті.

Узагальнення точок зору науковців щодо визначення економічної сутності «фінансових ресурсів» дозволяє виділити такі основні ознаки фінансових ресурсів підприємств: джерело формування; мета формування; напрямок використання .

Враховуючи данні ознаки, фінансові ресурси підприємств можна визначити як сукупність усіх коштів, залучених у фінансово-господарську діяльність підприємства з різних джерел з метою забезпечення ефективності його діяльності і отримання відповідного прибутку.